

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och
domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Promemorian Snabbare lagföring (Ds 2018:9)

(Ju2018/02403/DOM)

Tingsrätten, som ställer sig positiv till att åtgärder vidtas för snabbare lagföring med bibehållen rättssäkerhet, lämnar med utgångspunkt från de intressen som domstolen har att bevaka följande synpunkter.

Snabbförfarande i brottmål för vuxna lagöverträdare

Utredningen har föreslagit att försöksprojektet för vuxna lagöverträdare ska förlängas ytterligare två år (2020-2021) för att möjliggöra en utveckling och en fortsatt utbredning av de metoder som ingår i försöksprojektet. Projektet är angeläget och det är en förhoppning att, i likhet med vad som anges, försökverksamheten kan utökas till att omfatta fler domstolar.

Häktning och snabbare lagföring för frihetsberövade vid mindre allvarlig brottslighet

Tingsrätten tillstyrker inte utredningens förslag om att införa möjlighet till häktning på grund av återfall vid mindre allvarlig brottslighet. Som konstaterats i utredningen motiveras häktning på grund av recidivfara ur ett kriminalpolitiskt perspektiv ofta med att allmänheten skyddas från den misstänktes fortsatta brottslighet. Det är framför allt brott som medför fara för annans liv, hälsa eller egendom eller som i övrigt kränker annans personliga integritet som innebär att ett skyddsbehov finns. I utredningen nämns vissa brott som bestämmelsen är avsedd att aktualisera (s 172 f.). Dessa brott är sådana som inte nödvändigtvis innebär att det finns behov av att frihetsberöva den misstänkte utifrån ovan

nämnda skäl. I många fall skulle dessutom proportionalitetsbedömningen troligen mynna ut i att den misstänkte inte häktades. De brott som bestämmelsen är avsedd att aktualisera torde kunna avgöras relativt snabbt genom de åtgärder som nu prövas inom ramen för försöksverksamheten för vuxna lagöverträdare.

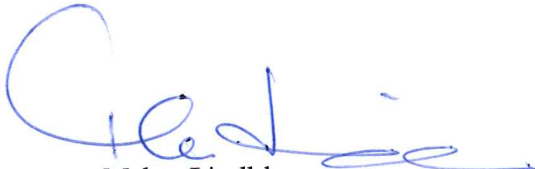
Slutunderrättelse vid enklare förundersökningar

Tingsrätten tillstyrker inte heller utredningens förslag om att åtal ska få beslutas utan att den misstänkte och försvararen dessförinnan har fått möjlighet att ta del av förundersökningsmaterialet eller fått möjlighet att begära komplettering av förundersökningen, om förundersökningen leds av Polismyndigheten och det för brottet inte är föreskrivet strängare straff än fängelse sex månader. Förslaget riskerar att leda till att komplettering av förundersökningen i högre grad aktualiseras under handläggningen i domstolen. Det är viktigt att den misstänkte så tidigt som möjligt kan begära komplettering av förundersökningen, inte minst om det avser muntlig bevisning. Däremot har tingsrätten ingen erinran mot den möjlighet som föreslås ska införas i 23 kap. 18 c § 2 st rättegångsbalken om att åtal kan beslutas utan att den misstänkte och försvararen dessförinnan fått möjlighet att ta del av förundersökningsmaterialet eller fått möjlighet att begära komplettering av förundersökningen, om den misstänkte har förklarat att han eller hon avstår från sin rätt att få möjlighet till detta. Tingsrätten är tveksam till förslaget om att höja gränsen för när kravet på delgivning av slutunderrättelse inte längre ska gälla. För att uppnå snabbare lagföring kan det istället finnas skäl att se över reglerna för hur slutunderrättelsen ska delges.

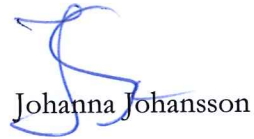
Övrigt

Slutligen vill tingsrätten instämma i utredningens slutsats att det finns ett behov av att ta ett större grepp om delgivningsfrågor inom brottmålsprocessen.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Malou Lindblom, rådmännen Malou Ålander och Tomas Zander samt tingsfiskalen Johanna Johansson (referent).

Malou Lindblom

Johanna Johansson